

Tillförlitlig avskjutningsstatistik, som är jämförbar över tid, är en av grundstenarna i en faktabaserad viltförvaltning. Ett stort tack riktas till er som bidragit genom att skicka in uppgifter om fällt vilt.

Foto: Mostphotos

Avskjutningsrapport: 1 juli 2021 - 30 juni 2022

Jägaren lämnar sina skottlistor till den i jaktlaget som ansvarar för rapporteringen, vilken i sin tur sammanställer alltihop och gör en enda rapport för hela jaktlaget. Möjlighet finns nu också för jaktlagets medlemmar att använda en app kopplad till Viltdata (viltdata-appen). Varje jaktlag i Viltdata har en unik jaktlagsnyckel för ändamålet. För mer information och statistik se www.viltdata.se

Svenska Jägareförbundet har sammanställt avskjutningsstatistik sedan 1939. Jägarkårens rapportering gör det möjligt att följa viltstammarnas tillstånd och utveckling, den är ett viktigt underlag i den lokala och regionala viltförvaltningen.

Inrapporterade uppgifter för enskilda områden särredovisas inte – de utgör endast underlag för skattning av avskjutningen och en beräkning av viltstammarnas utveckling på jaktvårdskrets- och länsnivå.

På www.viltdata.se finns all avskjutningsstatistik samlad där intresserade kan se och hämta önskade uppgifter.

Västerbottens län

Rapporteringen 2021-2022 har varit relativt bra men för att stärka kvaliteten på statistiken strävar vi efter ökad rapporteringsgrad. Då måste antalet jägare som rapporterar bli större och antalet jaktområden fler, så påminn varandra om vikten av att rapportera skjutet vilt. För att öka rapporteringen har vi inlett ett samarbete med SCA där de som jagar på deras marker uppmanas att rapportera in fält vilt via viltdata-appen.

Skillnaderna i avskjutning avseende både numerär och artsammansättning varierar stort inom länet. Dessa skillnader kan vara avsevärda på korta avstånd. Avskjutningen av älg minskar. Även avskjutningen av kronvilt och rådjur har minskat de senaste åren men det är osäkert om det speglar en verklig minskning av dessa arter. Generellt så fälls det mera skogsfågel i inlandet än ute vid kusten. För rödrev och skogshare gäller det omvända förhållandet och det fälls mera av dessa arter närmare kusten. Om detta beror på tätare populationer av rödrev och skogshare närmare kusten eller att det finns fler jägare som jagar dessa viltarter i länets östra delar är svårt att säga. Gemensamt för alla småviltarter i länet är att de flukturerar med sorkcyklerna.

Not gällande samtliga kurvdiagram: skuggade fält visar 95 procentigt trolighetsintervall för skattat antal av respektive art. Detta innebär det område där det sanna värdet finns i 95 fall av 100, medan skattat antal visar det mest troliga värdet.

Foto: Kenneth Johansson

Jaktens mångfald inom Västerbottens län

Inom Västerbottens län fälls årligen en stor mängd olika viltarter. Antalet fällda av respektive art varierar mycket och beror på olika faktorer men tätheten är förstås en viktig faktor. Det är emellertid lika viktigt att rapportera antalet fällda individer oavsett om få eller många fälls av arten i fråga. Det är faktiskt lika viktigt att rapportera även om inget vilt fällts under året .

Älgen är helt klart det viktigaste viltet. Kusten hyser en stark rådjursstam och kronviltet sprider sig över länet. Även om småviltjakten är omfattande på vissa arter som skogsfågel och ripa, så kan nog småviltet som jaktlig resurs ändå i många fall nyttjas på ett bättre sätt. När det kommer till arter förutom klövvilt så är det framförallt fågel som fälls. De arter som fälls i störst omfattning är tjäder, orre, dal- och fjällripa. När det kommer till pälsvilt så är det framförallt rödräv och skogshare som jagas.

Foto: Mostphotos

Tabell: Skattat eller rapporterat antal fällda jaktåret
2021, Västerbottens län

Källa: Svenska Jägareförbundet viltövervakning, Länsstyrelsen samt Naturvårdsverket.

Art	Avskjutning	95 % trolighetsintervall	Jämfört med 2020/2021	
			Antal	Procent
Klövvilt				
Dovhjort	60	(29 - 156)	+1	1,69
Kronhjort	218		-8	-3,54
Rådjur	2054	(1789 - 2376)	-250	-10,85
Älg	10417		-2487	-19,27
Stora rovdjur				
Björn	85 (L*) + 9 (S) = 94		+59	168,57
Lo	5 (L*) + 4 (S**) = 9		-7	-43,75
Övriga däggdjur				
Bäver	648	(523 - 814)	-117	-15,29
Gråsäl	30		-26	-46,43
Grävling	790	(650 - 976)	-108	-12,03
Rödräv	3402	(3008 - 3866)	+23	0,68
Skogshare	2135	(1854 - 2474)	-554	-20,60
Skogsmård	707	(547 - 917)	-672	-48,73
Vikare	18		+18	
Fåglar				
Bläsand	52	(10 - 158)	-19	-26,76
Dalripa	6949		+1064	18,08
Fiskmåås	472	(274 - 797)	-124	-20,81
Fjällripa	2698		+936	53,12
Grågås	416	(224 - 802)	-5	-1,19
Gråtrut	71	(18 - 227)	-10	-12,35
Gräsand	692	(477 - 1029)	-43	-5,85
Havstrut	9	(0 - 62)	-7	-43,75
Järpe	1232	(980 - 1583)	-75	-5,74
Kaja	760	(472 - 1228)	-97	-11,32
Kanadagås	781	(516 - 1187)	-643	-45,15
Knipa	159	(90 - 275)	-28	-14,97
Kråka	1893	(1475 - 2429)	-326	-14,69
Kricka	155	(88 - 264)	-3	-1,90
Morkulla	36	(15 - 79)	-14	-28,00
Nötskrika	1722	(1333 - 2257)	-113	-6,16
Orre	6991	(6041 - 8309)	+637	10,03
Ringduva	522	(327 - 835)	-30	-5,43
Skata	1853	(1465 - 2368)	-216	-10,44
Storskrake	37	(16 - 91)	+3	8,82
Tjäder	4854	(4235 - 5683)	-150	-3,00
Vigg	5	(0 - 41)	+1	25,00

*L= fällda under licensjakt, **S= fällda under skyddsjakt

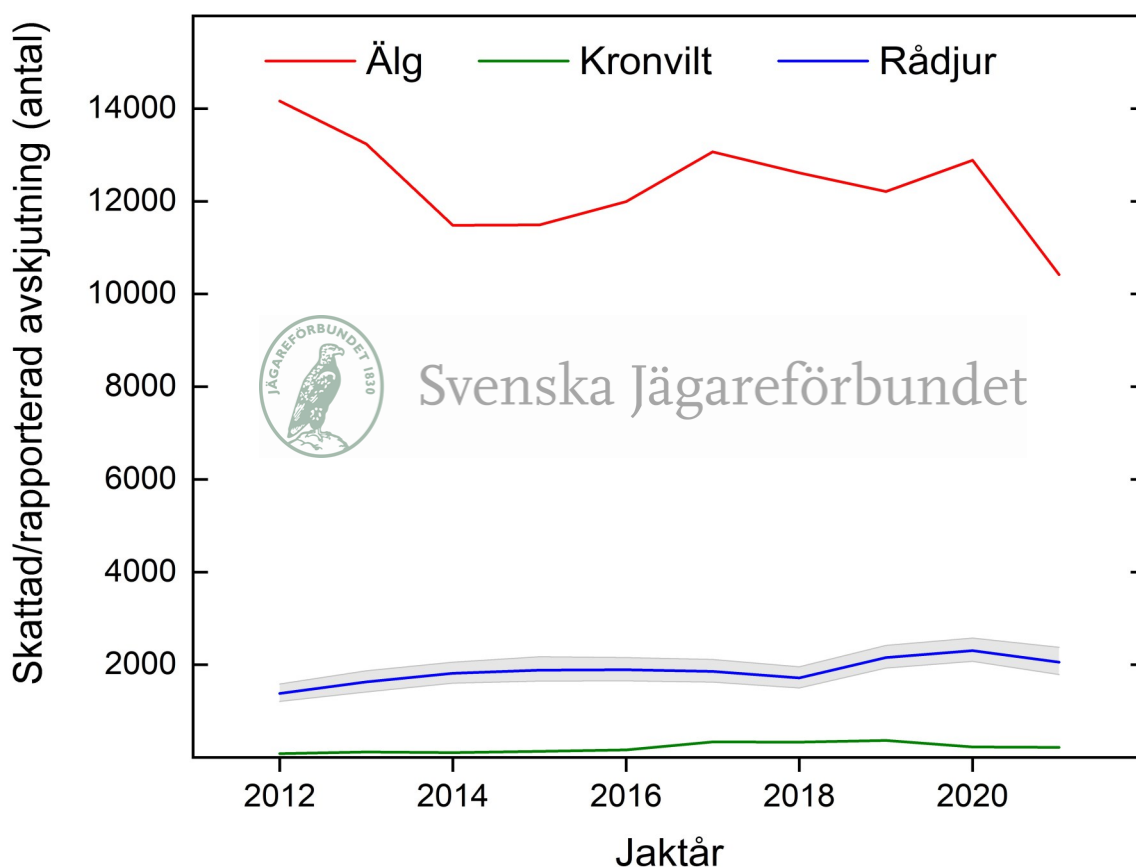

Klövviltsavskjutningen i Västerbottens län

De olika arterna av klövvilt har haft olika utveckling den senaste 10-årsperioden. Älgstammen har minskat under en rad av år och då även avskjutningen. Likaså verkar avskjutningen av kronvilt minskat de senaste två åren fastän kronviltsstammen ökar och sprider sig från det sydöstra hörnet av länet till nya områden. Det finns en dovviltspopulation i Nordmalings jaktvårdskrets där ett mindre antal dovvilt fälls årligen. Ytterligare en grupp med dovvilt har etablerat sig längre norrut efter kusten i Lövångers jaktvårdskrets där ett mindre antal djur fällts. Hela västerbottenskusten hyser en god rådjursstam även om avskjutningen har minskat något de senaste två åren. Det finns en mindre population mufflonfår strax norr om Umeå. Det fälls årligen ett fåtal individer av dessa. Mufflonfåren varken ökar eller sprider sig nämnvärt från detta område.

Foto: Sara Nordlinder

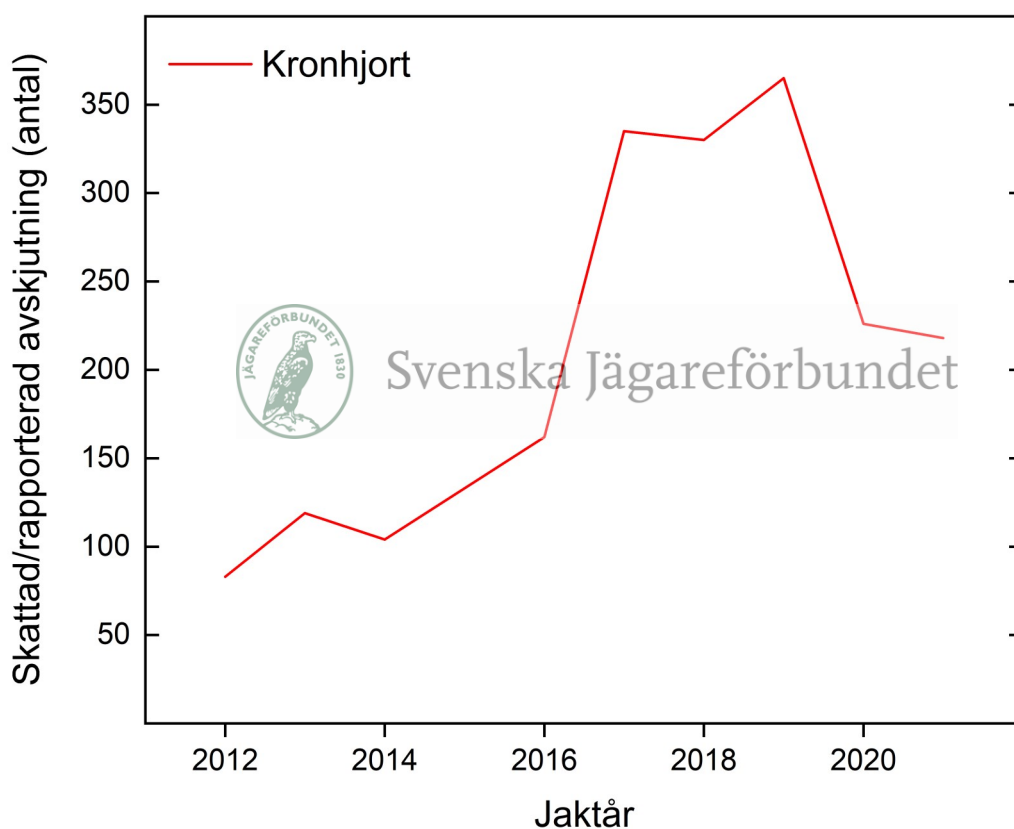

Avskjutning kronvilt Västerbottens län

Kronviltet ökar i länet och sprider sig från det sydöstra hörnet av länet till nya områden norrut och västerut. De största tätheterna förekommer i den sydöstra delen av länet men enstaka djur finns spridda över större delen av övriga länet. Det är bara längst västerut som det ännu inte rapporteras om sporadisk förekomst av kronvilt. Antalet fällda kronvilt i länet verkar dock ha minskat de senaste tre åren. Trendbrottet kan även bero på att avskjutningen överskattats 2017-2019 då dessa värden bygger på skattad avskjutning. Värdena 2020-2021 är inrapporterade fällda kronvilt till länsstyrelsen.

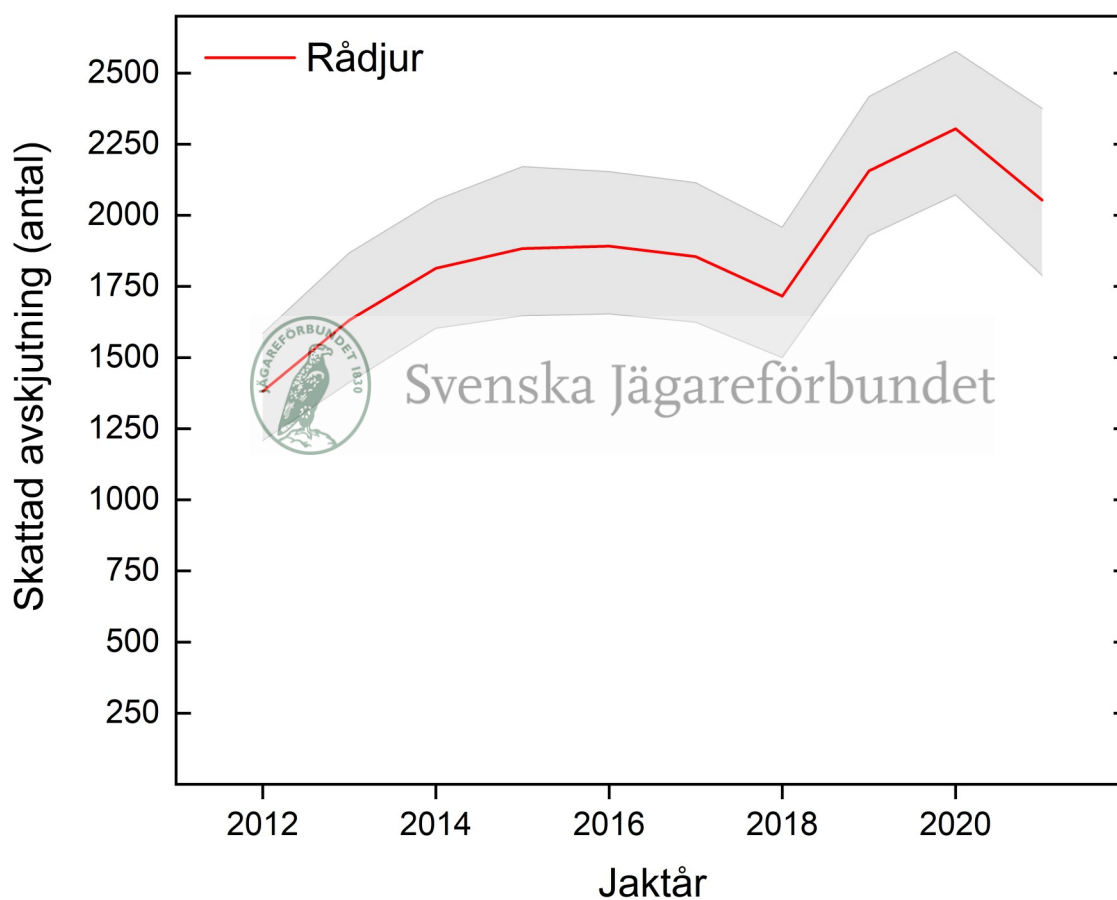
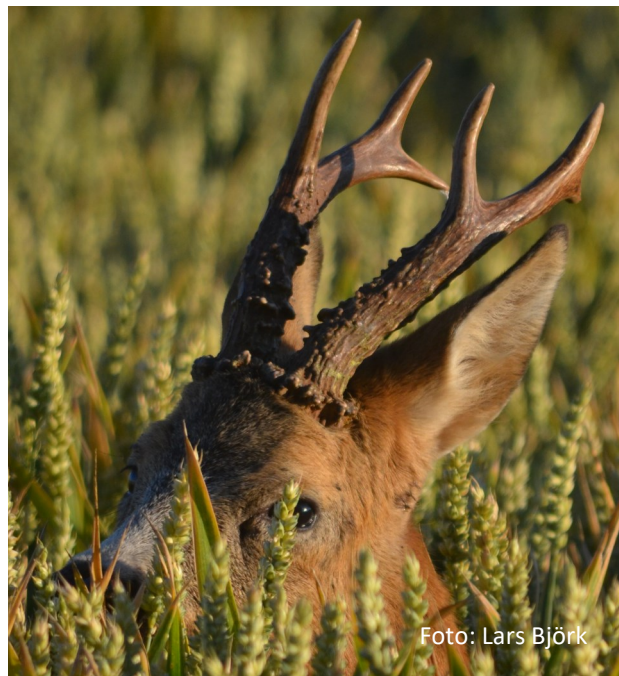
Foto: Anders Nilsson

Figur. Avskjutning av kronvilt i Västerbottens län 2012-2022 Källa: Svenska Jägareförbundet viltövervakning 2012-2019 (skattad avskjutning). Länsstyrelsen Västerbottens län 2020-2022 (inrapporterad avskjutning).

Avskjutning rådjur Västerbottens län

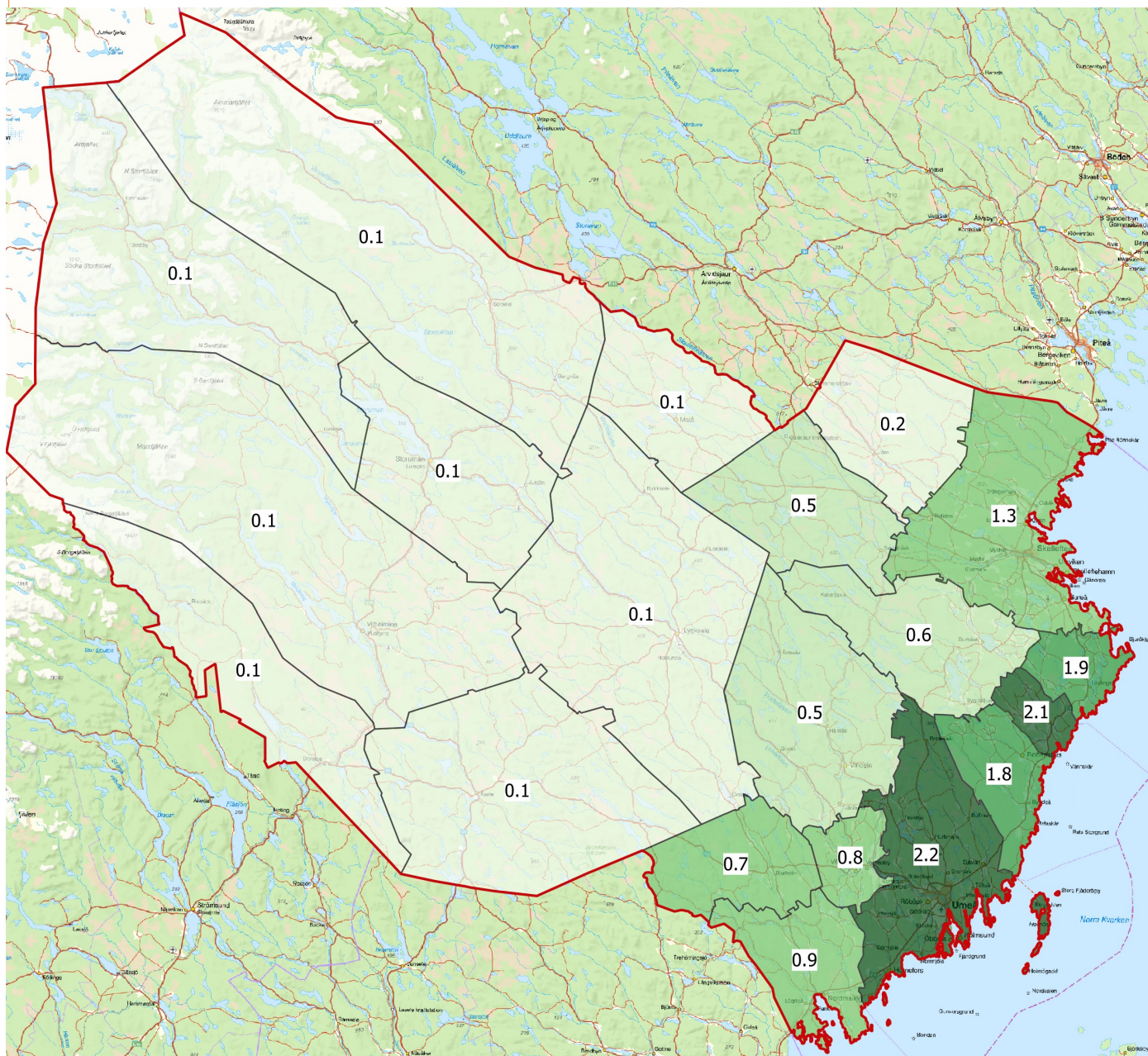
Västerbottenskusten visar på en god tillgång på rådjur men det finns rådjur ända upp i fjälldalarna men då i betydligt lägre tätheter. Avskjutningen har i stort ökat under den senaste tioårsperioden med ett hack den snörika vintern 2018. Rådjuren klarade dock denna vinter förhållandevis bra, mest troligt tack vare kraftig stödutfodring och sedan dess har rådjuren återhämtat sig. Vintern 2020 var det dags igen och västerbottenskusten dränktes i snö. Trots stödutfodring så verkar inte rådjuren klarat denna vinter lika bra och sedan 2020 har trenden vänt och avskjutningen minskar.

Figur. Avskjutning av rådjur i Västerbottens län 2012-2022. Skuggade fält visar 95 % trolighetsintervall.

Västerbottens län

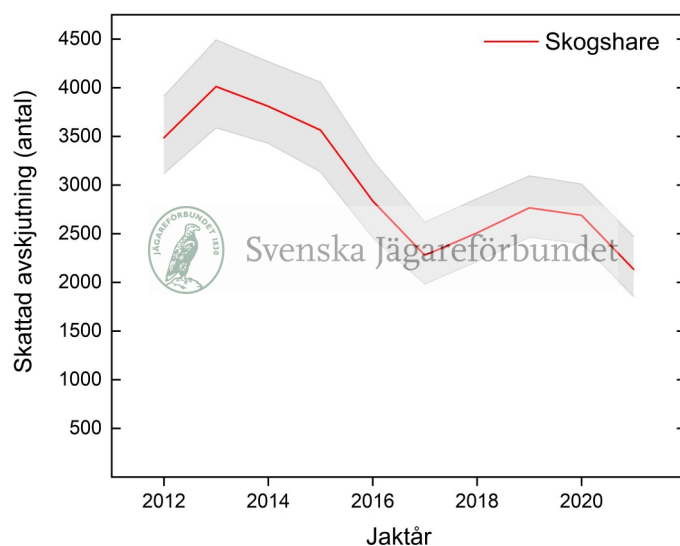

Beräknad avskjutning i jaktvårdsretsar. Fällda rådjur per 1 000 ha, 2021-2022.

Källa: Svenska Jägareförbundets viltövervakning.

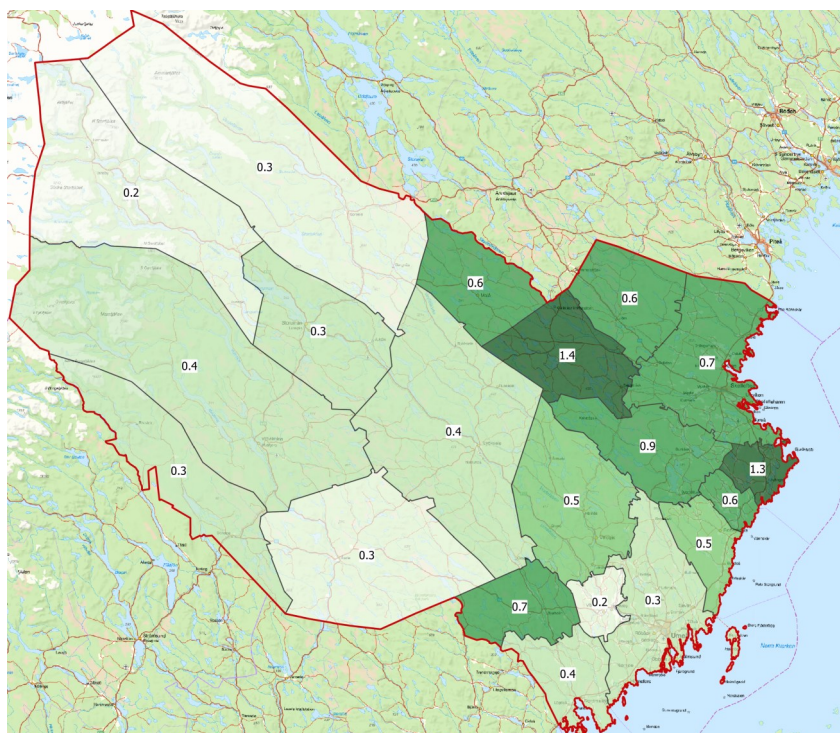
Avskjutning skogshare Västerbottens län

Avskjutningen av skogshare har visat en minskande trend sedan 2011 även om den ökade något jaktåret 2019-2020. Om minskningen beror på en minskande viltstam eller minskat intresse för harjakt är svårt att säga. Intresset för harjakten har dock minskat, men hur mycket det påverkar avskjutningen är svårt att säga. Förra jaktåret skattas avskjutningen till ca 2 100 harar. Avskjutningen varierar naturligt mellan åren och har under den senaste tioårsperioden pendlat mellan 2 000 och 4 000 fällda harar per år.

Figur. Avskjutning av rådjur i Västerbottens län 2012-2022. Skuggade fält visar 95 % trolighetsintervall.

Källa: Svenska Jägareförbundet viltövervakning.

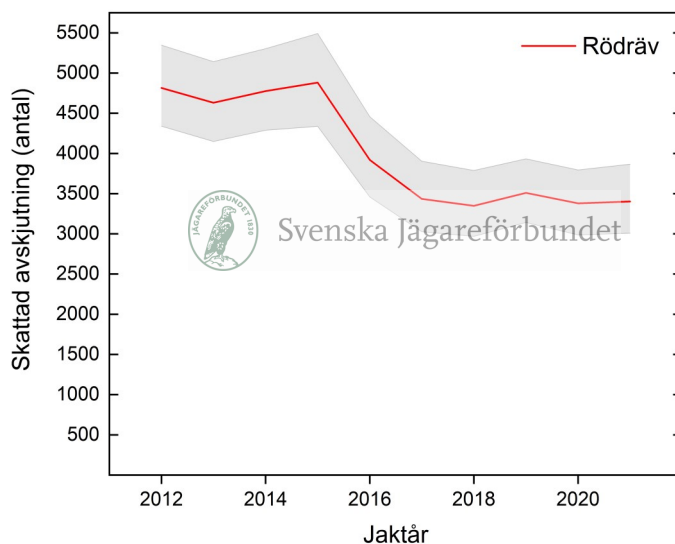

Beräknad avskjutning i jaktvårdsrättsområden. Fällda skogsharar per 1 000 ha, 2021-2022.

Källa: Svenska Jägareförbundets viltövervakning.

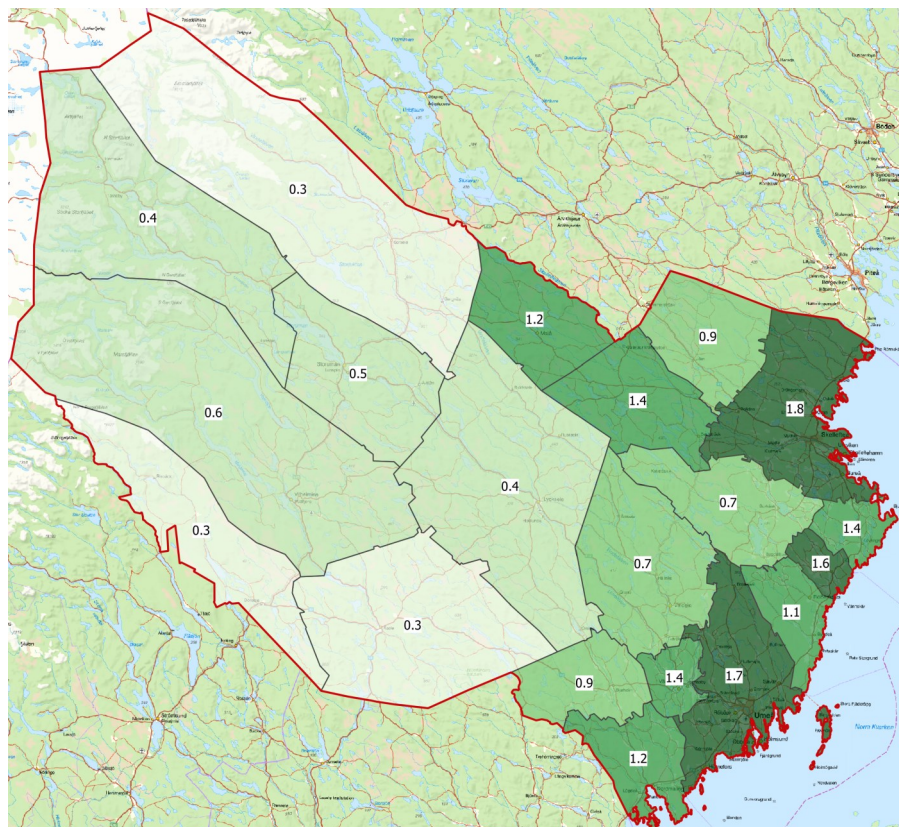
Avskjutning rödräv Västerbottens län

Avskjutningen av rödräv har legat stabilt på cirka 3 500 rävar årligen de senaste fem åren. Under perioden 2011-2015 låg avskjutningen på en förhållandevis hög nivå. Vad den lägre avskjutningsnivån de senaste fem åren beror på är okänt, utbrott av rävsjuka förekommer ännu men är knappast hela förklaringen.

Figur. Avskjutning av rödräv i Västerbottens län 2012-2022. Skuggade fält visar 95 procentigt trolighetsintervall.

Källa: Svenska Jägareförbundet viltövervakning.

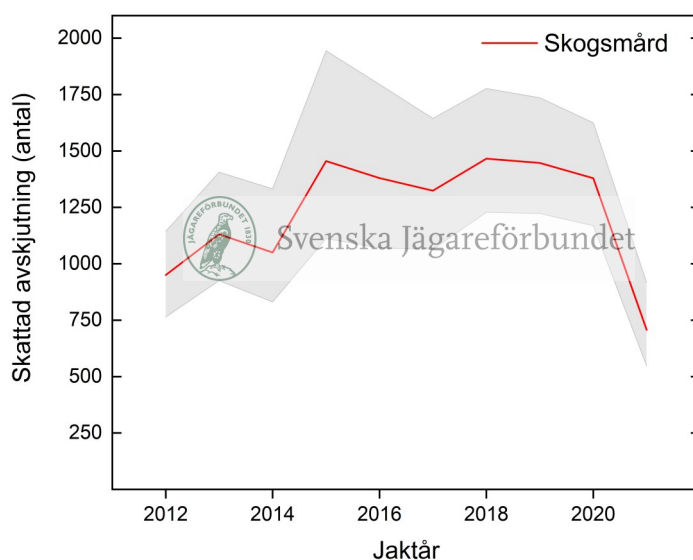
Beräknad avskjutning i jaktvårdsdistrikt. Fälda rödrävar per 1 000 ha, 2021-2022.

Källa: Svenska Jägareförbundets viltövervakning.

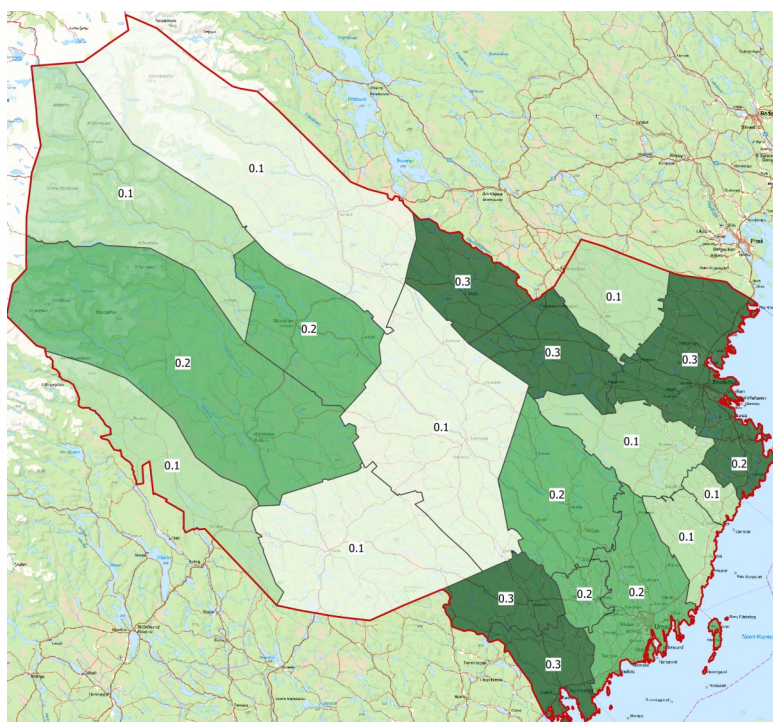
Avskjutning skogsmård Västerbottens län

Sedan tre år tillbaka visar avskjutningen på en minskande trend och senaste jaktåret var avskjutningen den lägsta sedan 2006. Fluktuationer i avskjutningen förekommer naturligt, men den kraftiga minskningen senaste året kan även förklaras med att snön och vintern kom tidigt och många jägare hade inte hunnit placera ut sina fällor. Överlag är intresset för mårdjakt stort både i inlandet och kusten. Förra jaktåret beräknas ca 700 mårdar ha fällts. Ingen särskiljning sker i statistiken om de är fångade i fälla eller fällda med bössa.

Figur. Avskjutning av skogsmård i Västerbottens län 2012-2022. Skuggade fält visar 95 % trolighetsintervall.

Källa: Svenska Jägareförbundet viltövervakning.

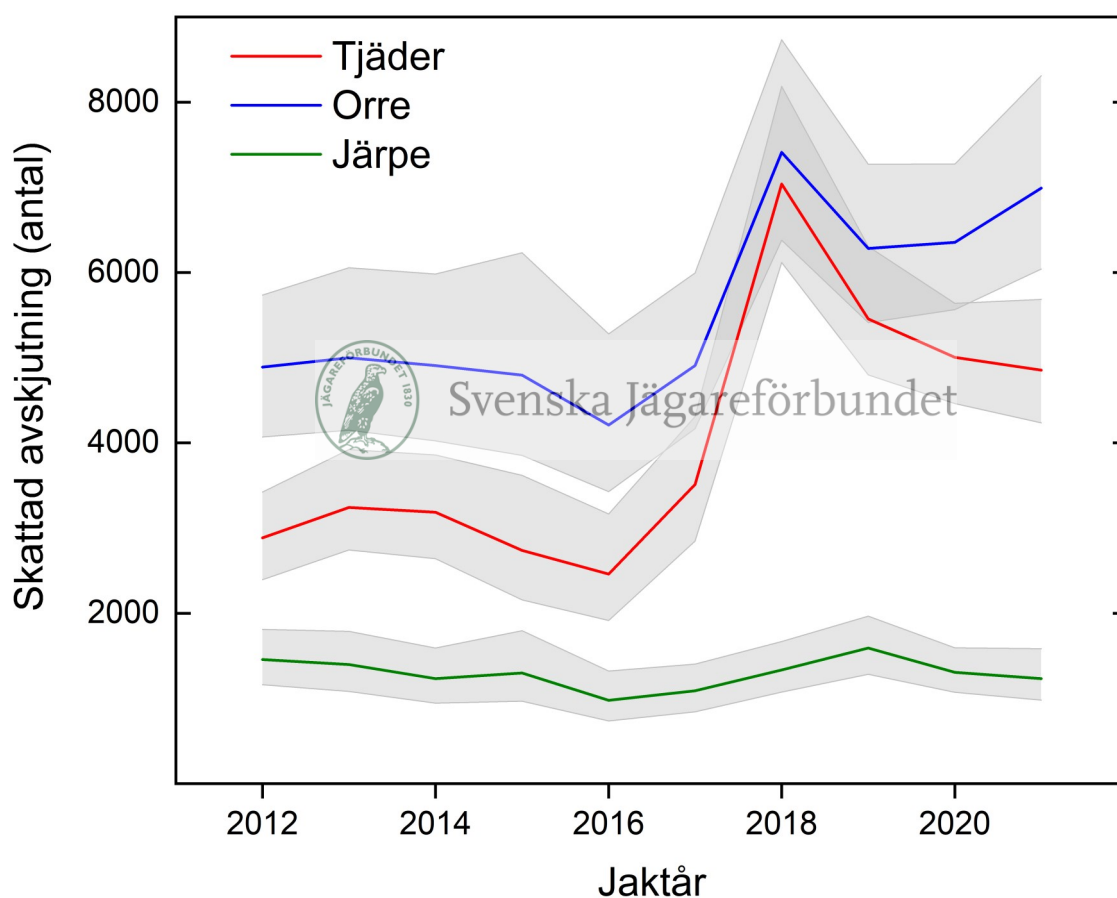
Beräknad avskjutning i jaktvårdslokaler. Fällda skogsmårdar per 1000 ha, 2021-2022.

Källa: Svenska Jägareförbundets viltövervakning.

Avskjutning skogsfågel Västerbottens län

Tillgången på skogsfågel i länet är god även om den totala avskjutningen förra jaktåret var lägre än toppåret 2018. Avskjutningen av tjäder minskade något och det beräknas ha fällts cirka 4 850 tjädrar medans avskjutningen av orre ökade något och det beräknas ha fällts cirka 7 000 orrar. Avskjutningen av järpe minskade även den och det beräknas ha fällts cirka 1 250 järpar förra jaktåret. Fluktuationerna i avskjutningen är naturliga och följer till stor del sorkcyklerna.

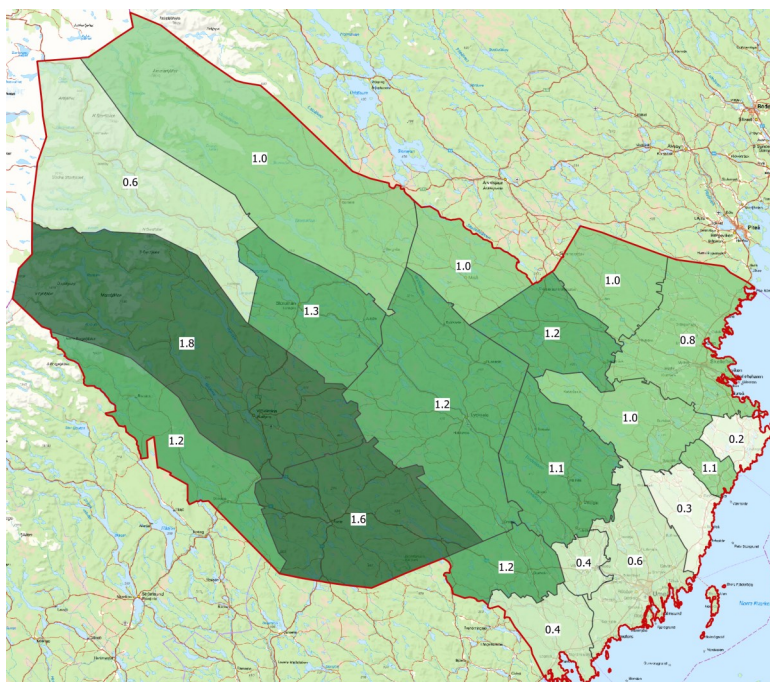

Figur. Avskjutning av tjäder, orre och järpe i Västerbottens län 2012-2022. Skuggade fält visar 95 % trolighetsintervall.

Källa: Svenska Jägareförbundet viltövervakning.

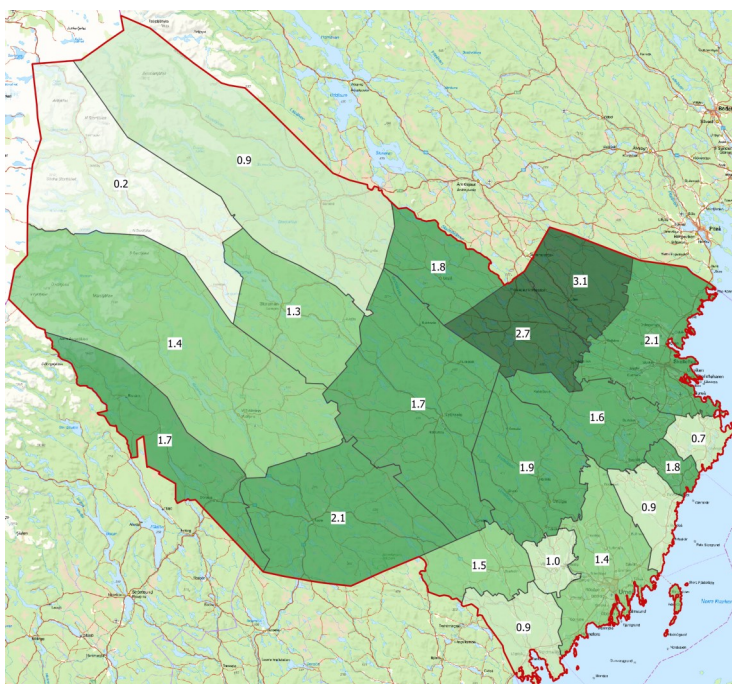

Avskjutning tjäder och orre Västerbottens län

Beräknad avskjutning i jaktvårdskretsar. Fällda tjädrar per 1 000 ha, 2021-2022. Högsta avskjutningen av tjäder var i Vilhelmina- och Åsele jaktvårdskretsar .

Källa: Svenska Jägareförbundets viltövervakning.

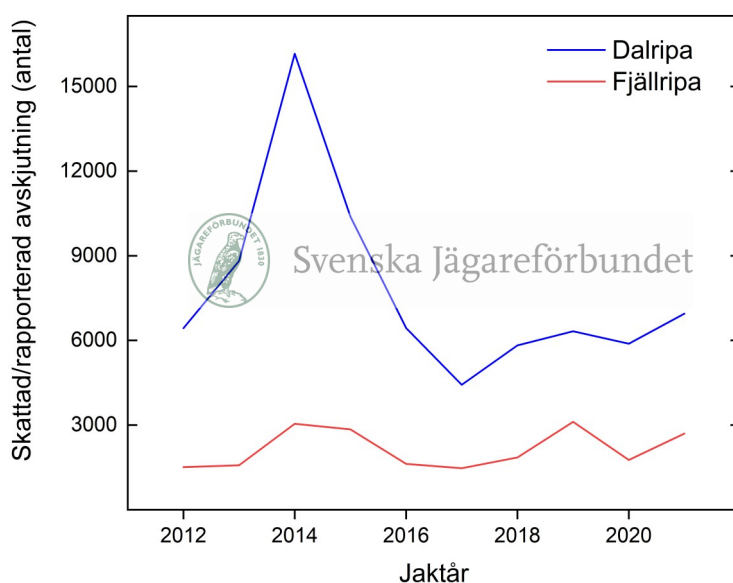
Beräknad avskjutning i jaktvårdskretsar. Fällda orrar per 1 000 ha, 2021-2022. Högsta avskjutningen av orre var i Jörns- och Norsjö jaktvårdskretsar.

Källa: Svenska Jägareförbundets viltövervakning.

Avskjutning dal och fjällripa Västerbottens län

Statistiken som redovisas för dal- och fjällripa nedan gäller både för statens mark ovan odlingsgränsen där insamlandet av avskjutningsstatistiken sköts av Länsstyrelsen och all övrig mark där insamlandet sköts av Svenska Jägareförbundet. På statens mark är det obligatoriskt för jägare att rapportera sin avskjutning vilket gör att siffrorna därifrån är den totala avskjutningen som är rapporterad till Länsstyrelsen medan den totala avskjutningen på all övrig mark skattas utifrån frivilliga rapporter från jaktlag. Siffrorna nedan är alltså den totala avskjutningen på statens mark plus den skattade totala avskjutningen på all övrig mark.

Avskjutningen av både dal- och fjällripa ökade och under senaste jaktåret fölldes cirka 7 000 dalripor och 2 700 fjällripor i länet.

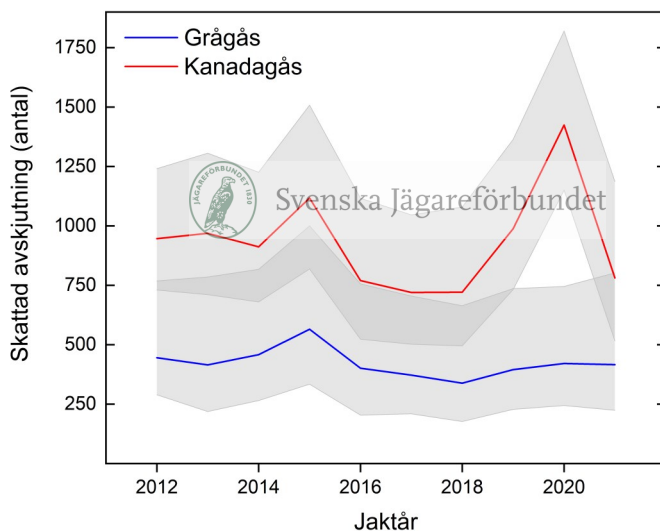
Figur. Avskjutning av dal- och fjällripa i Västerbottens län 2012-2022.

Källa: Länsstyrelsen Västerbottens län (avskjutning på statens mark ovan odlingsgränsen) och Svenska Jägareförbundet viltövervakning (avskjutning på privat mark ovan odlingsgränsen).

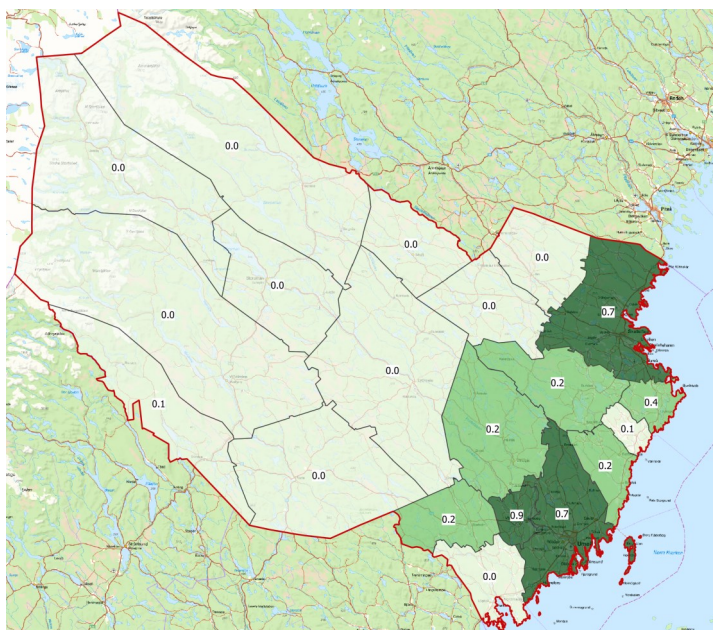
Avskjutning grå- och kanadagås Västerbottens län

Jakt på gäss förekommer framför allt efter kusten där flyttvägarna går och där det finns stora fält där gässen går ner för att äta. Avskjutningen på kanadagås minskade medan avskjutningen på grågås var oförändrad. Förra jaktåret fälldes i länet cirka 800 kanadagäss och cirka 400 grågäss.

Figur. Avskjutning av grå- och kanadagås i Västerbottens län 2012-2022.

Källa: Svenska Jägareförbundet viltövervakning.

Beräknad avskjutning i jaktvårdskretsar. Fällda kanadagäss per 1 000 ha, 2021-2022. Högsta avskjutningen av kanadagås var i Vännäs-, Umeå- och Skellefteå jaktvårdskretsar. Avskjutningen av grågås följer samma mönster men det fälls färre antal och avskjutningen är mera koncentrerad mot kusten.

Källa: Svenska Jägareförbundets viltövervakning.

Viktigt att rapportera avskjutningen

Den skattade avskjutningen i länet och lokala jaktvårdskretsar som presenterats i denna rapport beräknas med hjälp av den avskjutning som ditt och andras jaktlag rapporterat. Rapporteringen är frivillig, endast jaktlag som själva vill bidra med data deltar.

De jaktlag som rapporterar meddelar också sin jaktmarksareal. Den rapporterade arealen i varje jaktvårdskrets summeras och då erhålls täckningsgraden i rapporteringen för den aktuella jaktvårdskretsen.

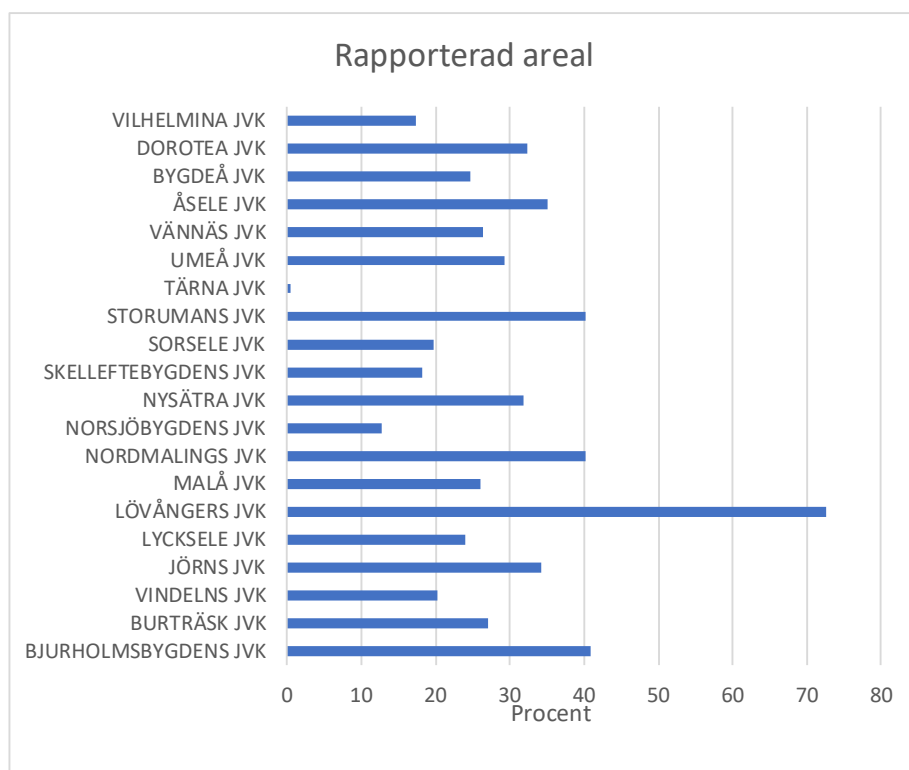
Förenklad rapportering med appen Viltdata

För att förenkla rapporteringen av avskjutning från den enskilde jägaren till den som ansvarar för sammanställningen av jaktlagets totala avskjutning kan rapporteringen ske i appen Viltdata. Varje jaktlag har en egen kod som delas ut till alla jägare som jagar på marken. Jägaren uppger koden i appen och får då tillgång till att rapportera avskjutning till det specifika jaktlaget. Om jägaren jagar i flera jaktlag kan respektive jaktlags kod skrivas in och på så sätt särskilja sin avskjutning mellan olika jaktlag.

Appen laddas ner i PlayButik (Android) respektive AppStore (Iphone). Använd sökord viltdata. Mer information om hur appen fungerar hittar ni under fliken "Instruktioner" på www.viltdata.se

Västerbottens län 2021-2022

Täckningsgraden för jaktvårdskretsarna Västerbottens län varierar mellan 1 – 73 %. Täckningsgraden för hela länet ligger på 26 %. Svenska Jägareförbundets målsättning är att nå en täckningsgrad om minst 40 % i alla län senast år 2024. En hög täckningsgrad säkerställer en god beräkning av avskjutningens omfattning för de jaktbara viltarterna. Om Ni önskar utbildning eller information om hur man rapporterar i Viltdata är det bara att Ni hör av Er till Länsansvarig Jaktvårdskonsulent eller hämtar information som finns på www.viltdata.se.

Figur. Rapporteringsgrad per jaktvårdskrets 2021-2022. Källa: Svenska Jägareförbundet viltövervakning.

Svenska Jägareförbundet är en folkrörelse med 158 000 medlemmar som är organiserade i 22 till förbundet anslutna länsjaktvårdsföreningar. Förbundet bildades 1830 i syfte att rädda viltstammarna samt att främja en långsiktigt hållbar jakt. Svenska Jägareförbundet verkar utifrån en stor respekt för viltet, naturen, människan och samhället som kan sammanfattas i orden hänsyn och balans.

Förbundet har även i avtal uppdrag inom adaptiv klövviltsförvaltning, viltprovtagning, viltobservation, avskjutningsrapportering samt vilt och trafik.

Foto: Per Zakariasson

Länsansvariga Jaktvårdskonsulenter:

Christer Zakrisson

010-5847 648

Christer.zakrisson@jagareforbundet.se

William Sidenbom

010-5847 771

william.sidenbom@jagareforbundet.se